



Zienswijze van De Natuurweide op het wetsvoorstel 'Grondgebondenheid en verantwoorde mestafzet'.

De Natuurweide, de vereniging van biologische melkveehouders in Nederland, heeft kennis genomen van de initiatiefwet en de Memorie van Toelichting betreffende het Voorstel van wet van de Kamerleden Holman en Grinwis tot wijziging van de Meststoffenwet, de Omgevingswet en de Wet op de economische delicten in verband met de invoering van een grondgebonden melkveehouderij, de aanwijzing van Maatschappelijke Landbouwgebieden en een verantwoorde mestafzet.

Over het algemeen onderschrijven we de doelstelling zoals die door de initiatiefwet wordt beoogd. Echter, de opgeworpen kaderstellingen (graslandnorm, GVE-norm, afstand criteria), kunnen negatieve gevolgen hebben voor de optimalisatie van en samenwerking tussen individuele ondernemingen die binnen het biologische landbouwsysteem werken.

De biologische melkveehouderij is een systeemlandbouw die werkt volgens de (wettelijke) eisen in de Europese biologische verordening (EU 2018/848)¹. De naleving hiervan wordt gecontroleerd door het zelfstandige bestuursorgaan Skal Biocontrole². Gebruik van kunstmest en bestrijdingsmiddelen zijn niet toegestaan en het gebruik van dierlijke mest is beperkt. Een goede samenwerking tussen dierlijke en plantaardige sectoren binnen het biologische landbouwsysteem leidt over en weer tot optimalisatie en een verdere reductie van de al lage emissies. Daarnaast gelden voor de Nederlandse biologische melkveesector (een door de sector zelf geformuleerde) bovenwettelijke normen, zoals vastgelegd in de Aanvullende Normen Biologische Zuivel³ en gecontroleerd door het (private) kwaliteitsinstituut Qlip⁴.

Faciliterend beleid en passende wet- en regelgeving zijn belangrijke pijlers onder de groei van de biologische melkveehouderij. Het is daarnaast belangrijk dat er ruimte (fysiek en vergunning technisch) is en blijft voor biologische melkveebedrijven. Een extensievere bedrijfsvoering (meer grond en/of minder koeien en melkproductie) vergroot de behoefte aan grond en heeft bedrijfseconomische effecten (hogere kosten, lagere melkopbrengsten). Faciliterend grond- en pachtbeleid, sectorale toegang tot regelingen en vergoeding voor natuurbeheer dragen bij aan een bedrijfseconomisch gezonde bedrijfsvoering en continuïteit.

Al jaren dringen wij aan tot erkenning van het biologische landbouwsysteem, maar worden keer op keer geconfronteerd met voor de biologische melkveehouderij contraproductieve Nederlandse regelgeving, o.a. via de Meststoffenwet. De opgeworpen kaderstellingen via de onderhavige initiatiefwet doorbreekt die trend niet.

De Nederlandse biologische melkveehouderij/zuivel keten werkt via haar eigen opschalingambitie die past bij verschillende markt- en beleidsontwikkelingen, waaronder de ambitie van de Nederlandse overheid om het biologisch landbouwareaal te laten groeien naar 15% in 2030, als uitvloeisel van de Europese Green Deal. Hierbij proberen we, de gehele keten en de overheid, regie te houden op een goede balans tussen opschaling van areaal/productie en marktontwikkeling. Hier ligt natuurlijke een

uitgelezen kans voor de in deze initiatiefwet genoemde Maatschappelijke Landbouwgebieden. De gewenste functionele duurzame toekomst voor de in deze gebieden liggende melkveebedrijven zal in de basis nog steeds moeten bestaan uit markt gerelateerde opbrengsten. Hier lezen we in de onderhavige initiatiefwet niets over. De welbenoemde ondersteuningssubsidies vormen onvoldoende basis voor toekomstgerichte duurzame financiering en dus toekomst.

De biologische melkveesector pakt graag de handschoen op. Sterker nog, we doen het al. We zien dan ook graag dat het wetsvoorstel 'Grondgebondenheid en verantwoorde mestafzet' hier de biologische melkveehouderij in ondersteunt en in het procesvervolg expliciet de positie geeft die het verdient. Zonder de verplichte kaderstellingen en met gerichte gebalanceerde stimulering. Vergelijkbaar met de onlangs nog door ons bepleite specifieke actiespoor voor de biologische melkveehouderij in het 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn.

De Natuurweide
Sybrand Bouma (voorzitter)

¹ Europese Commissie, Gemeenschappelijk landbouwbeleid, Wetgeving voor de biologische sector:
https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/legislation_nl

² <https://www.skal.nl/>

³ De Natuurweide, Programma Aanvullende Normen Biologische Zuivel: <https://denatuurweide.nl/aanvullende-normen/>

⁴ <https://www.qlip.com/nl/aanvullende-normen/>